

Yoel Kitabı və Laodikiyalı Yeddinci Gün Adventist Kilsəsi - Qırx Beşinci Nömrə

Jeff Pippenger

2026-02-12

Qırx Beşinci Nömrə

İcmal

Levililər iyirmi üç, yüz qırx dörd minin Əllinci Gün mövsümü daxilində üç sınağı müəyyən edir. Çardaqlar bayramının birinci gününü Əllinci Günə uyğunlaşdırmaq, sonra isə Məsihin göyə yüksəlişindən əvvəl şagirdlərə üz-üzə təlim verdiyi qırx günü ilk məhsul günü ilə uyğunlaşdırmaq, üç mələyin xəbərlərini təmsil edən ümumi bir quruluş yaradır.

“ölüm, dəfn və dirilmə” Məsihin vəftizi ilə təmsil olunduğu kimi, üç mərhələdən ibarət vahid bir peyğəmbərlik nişanı kimi tətbiq edildikdə, görürük ki, ilk məhsullar günündə baş verən dirilmədən beş gün sonra, mayasız çörək bayramının yeddi günlük müddətinin sonu müqəddəs toplantı kimi yetişir. Beləliklə, Məsihin ilk məhsul təqdiminə uyğun gələn dirilməsi ilə beş günlük bir dövr ardınca gəlir.

Çardaqlar bayramının birinci gününü Pentikost günü ilə uyğunlaşdırmaqla yaradılan quruluşun sonunda, üç mərhələdən ibarət başqa bir nişan da vardır; onun ardınca da Pentikosta qədər uzanan beş gün gəlir.

“Otuz addım” ilə davam edən həmin iki “beş gündən sonra gələn üçpilləli nişan” arasında otuz günlük bir dövr vardır. Biz Çardaqlar bayramının birinci gününü Pentikost günü ilə uyğunlaşdırdıqda anlayırıq ki, Çardaqlar bayramından beş gün əvvəl Kəffarə Günü idi. Kəffarə Günündən on gün əvvəl Sur bayramı idi. Məsihin ilk məhsul günündə dirilməsindən sonra üz-üzə təlim verdiyi qırx gün, Sur bayramından beş gün sonraya və Kəffarə Günündən beş gün əvvələ uyğun gəlir.

Onun “ölümü, dəfni və dirilməsi”nin üçmərhələli nişanı, ardınca mayasız çörək bayramının sonunadək olan beş günlə, daha sonra otuz gün sonra “surilər, yüksəliş və hökm”ün üçmərhələli nişanı ilə təkrar olunur; bunların ardınca da Əllinci Gün bayramınadək beş gün gəlir.

Başlanğıcdakı üçmərhələli nişan asanlıqla üç mərhələdən ibarət bir nişan kimi müəyyən edilir, çünki o, Məsihin vəftizi ilə birbaşa belə tanındılır; bu vəftiz Onun “ölümü, dəfni və dirilməsi”ni simvolizə edir. Vəftiz müqəddəs 1,260 günlük dövrün alfası idi; bu dövr Onun “ölümü, dəfni və dirilməsi” ilə zirvəyə çatdı və bu da 1,260 günün omeqası idi.

Pentikost mövsümünün sonundakı üçmərhələli nişanə peyğəmbərlik tətbiqi vasitəsilə tanınmalıdır. Pentikost mövsümünün əlli günü ərzində eyni quruluş həm başlanğıcda, həm də sonda mövcuddur. Məsihin sonu həmişə başlanğıcla təsvir etməsi prinsipinə əsasən, biz “sur bayramı, ardınca göyə yüksəliş, ardınca Kəffarə günü, ardınca beş gün” ardıcılığını “beş günün izlədiyi bir üçmərhələli nişanə” kimi müəyyən edə bilərik.

Biz həmçinin təklif olunan üç mərhələni bu üç mərhələnin hər birinin xüsusiyyətlərinə dair bibliya göstərişləri ilə sınaqdan keçiririk. Bu üç mərhələ Allahın Kəlamında təkrar-təkrar təmsil olunur. Onlar üç mələkdir; onlar həyat, Müqəddəs Yer və Ən Müqəddəs Yerdür; onlar Müqəddəs Ruhun günah, salehlik və hökm barəsində məhkum edən işidir. Şəfaqlar bayramını, göyə yüksəlişi və Kəffarə gününü həmin üç mərhələ kimi müəyyənləşdirmək tələb edir ki, bu mərhələlərin hər biri Müqəddəs Kitabda təsbit olunmuş şahidliyə uyğun gəlsin.

Surilər bir xəbərdarlıq ismarıcıdır və o, “Allahdan qorxun” deyər nida edən birinci mələklə əlaqəlidir. Məsihin göyə yüksəlişi Onun İkinci Gəlişinin izzətinin rəmzidir, çünki birinci mələyin ikinci ifadəsi “Ona izzət verin”dir. Kəffarə günü hökmün rəmzidir və birinci mələyin üçüncü ifadəsi “Onun hökm saatı gəldi”dir. Pentikost mövsümünün sonunda waymarkdakı üç addımın peyğəmbərlik xüsusiyyətlərinin, çoxlarının “təmizlənilib ağardıldığı və sınaqdan keçirildiyi” əbədi Müjdənin üç addımını təmsil etdiyini müəyyənləşdirməyin bir neçə yolu vardır.

Belə olduğu halda, siz onda görə bilərsiniz ki, üç pillədən ibarət birinci nişangahda arpanın ilk məhsul təqdimi verilir, və üç pillənin son nişangahında buğdanın ilk məhsul təqdimi verilir. Siz onda görə bilərsiniz ki, Pentikost mövsümünün alfa üç pilləsi mayasız çörəyi müəyyən edir, lakin üç pillənin omeqa nişangahı mayalı çörəyi müəyyən edir. Siz hətta görə bilərsiniz ki, başlanğıcdakı üçpilləli nişangahda Məsih bütün insanları Özünə cəlb etmək üçün yüksəldildi, və sonluqdakı üçpilləli nişangahda isə yüz qırx dörd minin bayrağı millətləri cəlb etmək üçün yüksəldilir.

Birinci və üçüncü mələklər peyğəmbərlik səviyyəsində eyni mələkdir, çünki birinci başlanğıcdır, üçüncü isə sonluqdur. Alfa olan birinci mələk mühakimənin açılışını elan edir, omega olan sonuncu mələk isə mühakimənin bağlanışını elan edir. Birinci mələyin xəbəri 11 avqust 1840-cı ildə İslamın yerinə yetməsi ilə qüvvətləndirildi, üçüncü mələk isə 11 sentyabrda İslamın bir yerinə yetməsi ilə qüvvətləndirildi. Sister White bizə bildirir ki, həm birinci, həm də üçüncü mələyin missiyası yer üzünü öz izzəti ilə işıqlandırmaq idi. Başqa şahidlər də boldur və onlar Məsihin dirilməsindən Pentikosta qədər olan əlli gündə, Levililər iyirmi üçüncü fəslin ilk iyirmi iki ayəsi və Levililər iyirmi üçüncü fəslin son iyirmi iki ayəsi ilə ortaya qoyulduğu kimi, Pentikost mövsümünün quruluşunu müəyyən etmək üçün kifayət qədər əsas təqdim edirlər. Üç addımdan ibarət bir nişan və onun ardınca gələn beş gündən ibarət olan iki nişan arasında ikinci mələyi təmsil edən otuz günlük bir dövr vardır.

“Ardınca beş” günlə izlənən “üç addım”ın birinci işarəsi birinci mələkdir, otuz gün ikinci mələkdir və “ardınca beş” günlə izlənən “üç addım”ın ikinci işarəsi üçüncü mələkdir. Bu üç addım Pentikosta qədər bütün Pentikostal mövsümü əhatə edir; Pentikosta isə Birləşmiş Ştatlarda Bazar günü qanununun qüvvəyə minməsi ilə başlayıb, Mixael ayağa qalxana və insanın möhlət vaxtı bağlanana qədər davam edən Bazar günü qanunu böhranı zamanı axırıncı yağışın tökülməsini təmsil edən Çardaqlar bayramının yeddi gününün başlanğıcını göstərir. Quruluş ilahidir, lakin bu, bəzi ciddi mülahizələr doğurur.

Ciddi Mülahizələr

Aydındır ki, “surilər, yüksəliş və məhkəmə” ilə təmsil olunan nişanə meyar və üçüncü sınaqdır. Üçüncü sınaq həmişə həlledici sınaqdır; burada xarakter zahir olur, lakin heç vaxt formalaşdırılmır.

“Xasiyyət böhran vasitəsilə aşkara çıxır. Gecəyarısı ciddi səs belə elan etdikdə: “Budur, bəy gəlir; onu qarşılamağa çıxın”, yuxuda olan bakirələr yuxularından oyandılar və hadisə üçün kimin hazırlıq gördüyü bəlli oldu. Hər iki tərəf qəfil yaxalandı, lakin biri fəvqəladə vəziyyətə hazır idi, digəri isə hazırlıqsız tapıldı. Xasiyyət şəraitlərlə üzə çıxır. Fəvqəladə hallar xasiyyətin həqiqi mahiyyətini üzə çıxarır. Gözlənilməz və qəfil bir fəlakət, itki və ya böhran, gözlənilməz bir xəstəlik və ya iztirab, canı ölümə üz-üzə gətirən hər hansı bir şey xasiyyətin həqiqi daxili məzmununu üzə çıxaracaqdır. Allah Kəlamının vədlərinə həqiqi iman olub-olmadığı aşkar ediləcəkdir. Ruhun lütf ilə dəstəklənib-dəstəklənmədiyi, çıraqla birlikdə qabda yağın olub-olmadığı aşkar ediləcəkdir.”

“Sınaq vaxtları hamının başına gəlir. Allahın sınağı və yoxlaması altında özümüzü necə aparırıq? Çıraqlarımız sönmürmü? Yoxsa onları hələ də yanar saxlayırıq? Lütf və həqiqətlə dolu olan Onunla əlaqəmiz vasitəsilə hər bir fəvqəladə vəziyyətə hazırıqmı? Beş müdrik bakirə öz xarakterini beş ağılsız bakirəyə verə bilməzdi. Xarakter hər birimiz tərəfindən fərd olaraq formaləşdirilməlidir.” Review and Herald, 17 oktyabr 1895.

Şeypurlar bayramı nişanı gəlib çatdıqda, sizin xarakteriniz əbədi olaraq möhürlənir, siz bir bayraq kimi ucaldılırsınız və günahlarınız əbədi olaraq silinir. Bu üç addım möhürlənmənin üç cəhətini təmsil edir. Gecəyarısı Fəryadı xəbərinin gəlişi, yağı olanları və günahları aradan qaldırıldığı üçün bir bayraq kimi ucaldılanları aşkara çıxarır. Xəbər, iş və möhür — bunların hamısı bir nişandır. Bu, “gözlənilməz bir fəlakət” səbəbilə “canı ölümə üz-üzə gətirən” bir nişandır. İslamın şeypuru həmin “gözlənilməz fəlakət”i təmsil edir. Həmin nöqtədə “Budur, Bəy gəlir” xəbəri bazar qanunundan beş gün əvvəl elan olunur; burada xəbər üçüncü mələyin gur çağırışına çevrilir.

Yol nişanının üç addımı, bazar günü qanunundan az əvvəl, yüz qırx dörd minin möhürlənməsinin və yuxarı qaldırılmasının müəyyənədicisi ünsürləridir. Aydın ki, “surilər, yüksəliş və hökm” lakmus sınağı Exeter düşərgə toplantısı ilə təmsil olunmuşdur. Kəffarə günü ilə Pentikost arasındakı beş gün, Exeter düşərgə toplantısının 17 avqustda başa çatmasından 22 oktyabr 1844-cü ilədək, qapının bağlandığı vaxta qədər olan altmış altı günü təmsil edir. Millerçi tarixin həmin altmış altı günü axır günləri təsvir edir və bu baxımdan onlar Gecə Yarısı Hayqırtısı ismarıcının yüz qırx dörd min tərəfindən elan olunmasını təsvir edir.

Pentikosta qədər olan beş gün, Millerçilərin Gecəyarısı Fəryadı xəbərini bəyan etdikləri altmış altı günə uyğunlaşır; bu da Məsihin Yerusəlimə zəfərli girişi ilə də təmsal olunmuşdur. Üç addımdan birincisi şeypurlar bayramıdır; bu, yeddinci şeypur, yaxud üçüncü vay, yaxud axır günlərdə İslamdır; Məsihin zəfərli girişi isə bir uzunqulağın açılıb buraxılması ilə qabaqlanmışdı.

Peyğəmbərlik baxımından bu, eşşəyin açılıb buraxılmasının Zəfərli Girişin başlanğıcını, yəni Gecəyarısı Nidasını göstərdiyini müəyyən edir. Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyi axır günlərdə Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin altıncı padşahlığına — yer vəhşisinə, Amerika Birləşmiş Ştatlarına tətbiq olunmalıdır. İslam Amerika Birləşmiş Ştatlarına, 11 sentyabrda etdiyi kimi, zərbə vuracaq; beləliklə, Gecəyarısı Nidasının elanının başlanğıcı İslamın Amerika Birləşmiş Ştatlarına endirdiyi mühüm bir zərbə ilə, Gecəyarısı Nidasının elanının sonu isə İslamın Amerika Birləşmiş Ştatlarına endirdiyi digər mühüm bir zərbə ilə işarələnəcək, çünki İsa hər zaman bir şeyin sonunu bir şeyin başlanğıcı ilə təsvir edir.

Pentikostun xəbəri uca fəryadın xəbəridir, və uca fəryad sadəcə olaraq Gecəyarısı Fəryadı xəbərinin şiddətlənməsidir. Millerçi tarixdə Gecəyarısı Fəryadı 22 oktyabr 1844-cü ildə qapı bağlananda başa çatdı və son günlərdə bazar günü qanunu zamanı qapı bağlananda da başa çatır. Pentikostda Peter Yoelin xəbərini elan etdi və Pentikost Gecəyarısı Fəryadının omega sonudur, buna görə də Gecəyarısı Fəryadının alfa başlanğıcı olan Peter peyğəmbərlik zərurətinə görə Yoelin xəbərini də təqdim etməlidir. Gecəyarısı Fəryadı zamanı Peter Həvarilərin işləri kitabının ikinci fəslində, üçüncü saatda yuxarı otaqdadır, sonra isə həmin günün doqquzuncu saatında məbəddə Yoelin xəbərini elan edir.

Peter Pentikost günündə yüz qırx dörd minin rəmzidir; bu, Gecəyarısı Nidasının sonudur; o, həm də Gecəyarısı Nidasının başlanğıcında yüz qırx dörd minin rəmzidir. Yüz qırx dörd minin möhürlənməsi və ayağa qaldırılması, İslamın zərbə endirdiyi vaxt eşşəyin açılması ilə başlanır. Millerçilər Exeter düşərgə toplantısından ayrıldıqda, xəbəri coşqun bir dalğa kimi apardılar və rəmzi olaraq həmin təcrübəni təkrarlayan yüz qırx dörd mini təmsil etdilər.

Bu tətbiq daha ciddi xarakter alır, bunu anladıqda ki, Peter Pentikost mövsümünün lakmus və üçüncü sınağında Gecəyarısı Fəryadı xəbərini bəyan edənləri təmsil edir. Pentikostda Peter üçün üçüncü saat onu yuxarı otaqda yerləşdirir, və yuxarı otaq həm də Pentikostdan əvvəlki on gündür. Pentikost mövsümünün ikinci sınağı, təməl sınağından sonra gələn otuz günlük məbəd sınağıdır. Məbədin ikinci sınağı sadıqlərdən tələb edir ki, imanla Ən Müqəddəs Yerə daxil olsunlar; orada onların günahları silinir və orada onlar imanla Məsihlə birlikdə səmavi yerlərdə əyləşdirilirlər. Həvarilərin İşləri kitabı bizə bildirir ki, Peter Yoel kitabı barədə moizəsinə üçüncü saatda yuxarı otaqda başladı, sonra isə doqquzuncu saatda məbəddə idi.

Lakin Peter on birlə birgə ayağa qalxıb səsinə ucaldı və onlara dedi: Ey Yəhudeya kişiləri və Yerusəlimdə yaşayanların hamısı, bu sizə məlum olsun və sözlərimə qulaq asın. Çünki bunlar, sizin güman etdiyiniz kimi, sərxoş deyillər; zira günün hələ üçüncü saatıdır. Xeyr, bu, Yoel peyğəmbər vasitəsilə deyilmiş olan şeydir. ... Peter ilə Yəhya birlikdə, doqquzuncu saat olan dua vaxtında məbədə çıxırdılar. Həvarilərin İşləri 2:14–16; 3:1.

Məsih üçüncü saatda çarmıxa mıxlandı və doqquzuncu saatda öldü. Onun ölümü, dəfni və dirilməsi üç mərhələdən ibarət olan bir nişanədir. Üçüncü mərhələ, ilk məhsullar günü, Pentikostda tamamlanan əlli günü başlayır. Pentikost mövsümünün alfasında üçüncü və doqquzuncu saat aydın bir təzadı təmsil edir, çünki Məsih üçüncü saatda diri idi, doqquzuncu saatda isə ölü idi. Peter üçüncü saatda yuxarı otaqda idi və doqquzuncu saatda məbəddə idi.

Məsihin zamanında əlli müqəddəs gündən ibarət Pentikost mövsümü, iki min üç yüz illik peyğəmbərliyə birbaşa bağlı olan müqəddəs peyğəmbərlik dövrü idi. O, xüsusilə Daniel doqquzda yəhudi xalqı üçün müəyyən edilmiş dörd yüz doxsan ilin son həftəsi ilə bağlı idi. Məsihin əhdi təsdiq etdiyi həmin müqəddəs həftə 1.260 peyğəmbərlik günündən ibarət iki bərabər dövrə bölünmüşdü. Həmin həftənin mərkəzi xaç idi. Xaç üçüncü və doqquzuncu saatı göstərir və Peter də Pentikostda eyni şeyi edir. 34-cü ildə, eyni həmin müqəddəs həftənin sonunda, Kornelius Qeysəriyyə Maritimadan Peterin çağırılması üçün adam göndərdiyi zaman, doqquzuncu saat idi.

Qeysəriyyədə Korneli adlı bir adam var idi; o, İtaliya alayı adlanan alayın yüzbaşısı idi. O, dindar bir adam idi; bütün ev xalqı ilə birlikdə Allahdan qorxar, xalqa çox sədəqə verər və daim Allaha dua edərdi. Günün təxminən doqquzuncu saatında o, açıq-aşkar bir görüntüdə Allahın bir mələyinin yanına gəlib ona: «Korneli!» dediyini gördü. O da ona diqqətlə baxıb qorxuya düşərək dedi: «Nədir, ya Rəbb?» Mələk ona dedi: «Duaların və sədəqələrin Allahın hüsurunda xatirə olaraq yüksəlmişdir. İndi isə Yaffaya adamlar göndər və ləqəbi Peter olan Şimonu çağırıdır». Həvarilərin İşləri 10:1–5.

Ertəsi gün Peter altıncı saatda dua etmək üçün dama çıxır.

Ertəsi gün, onlar yollarına davam edib şəhərə yaxınlaşarkən, Peter təxminən altıncı saatda dua etmək üçün evin damına çıxdı. O, çox acmışdı və yemək istədi; lakin onlar hazırlıq gördükləri vaxt o, vəcdə gəldi və göyün açıldığını, özünə doğru enən bir qab gördü; bu qab dörd küncündən bağlanmış böyük bir kətan parçasına bənzəyirdi və yerə endirilirdi. Onun içində yer üzünün hər cür dördayaqlı heyvanları, vəhşi heyvanlar, sürünənlər və göyün quşları var idi. Və ona bir səs gəldi: Qalx, Peter; kəs və ye. Amma Peter dedi: Xeyr, ya Rəbb; çünki mən heç vaxt murdar və ya natəmiz bir şey yeməmişəm. Səs ona ikinci dəfə yenə dedi: Allahın təmiz etdiyini sən murdar sayma. Bu üç dəfə oldu; sonra qab yenidən göyə qaldırıldı. Həvarilərin İşləri 10:9–16.

Peterin Qeysəriyyəyə gəlməsi üçün çağırış doqquzuncu saatda olur; həmin vaxt bir mələk gəlib Korneliyə müraciət edir. Korneli bazar günü qanunu zamanı Babildən çağırılan Allahın digər övladlarını təmsil edir. Bazar günü qanunu zamanı gələn mələk, Vəhy on səkkizin ikinci səsidir; o, hələ də Babildə olanları qaçmağa çağırır. Peter yüz qırx dörd min nəfərdir, Korneli isə on birinci saat işçiləridir; onlar Peterə murdar heyvanlar kimi göstərilir. Peterlə Kornelinin münasibəti Vəhy yeddinin münasibətidir; orada yüz qırx dörd min nəfər böyük izdihamla əlaqədə müəyyən edilir. Peterə üç dəfə qalxmaq, kəsmək və yemək əmr olundu. Yüz qırx dörd min nəfər olaraq, Kornelidən gələn çağırış bayraqdara qalxmaq əmrinin verildiyi yerdir.

Kornelius bəzən dənizkənarı Qeysəriyyə adlanan Caesarea Maritima şəhərindədir. Vəhy kitabının on yeddinci fəslə bizə bildirir ki, “sular” “xalqlar, izdihamlar, millətlər və dillərdir.” Sular Allahın kilsəsindən kənarda olanlardır və həm Vəhy kitabında, həm də Peterin murdar heyvanlar barədəki görüntüsündə dörd rəqəmi bütün dünyanı təmsil edir. Peterin görüntüsündə dörd müxtəlif heyvan vardır və onlar dörd küncündən tutulmuş bir çarşaf içində enirlər. Peterin Korneliusla münasibəti, həmçinin, Nuh və gəmiyə minmiş heyvanlar vasitəsilə də təmsil olunur.

Peter Yoppada idi; bu ad “parlaq və gözəl” mənasını verir, çünki yüz qırx dörd minin simvolu olaraq Peter millətlər üçün parlaq və gözəl bayraqdır. Doqquzuncu saatda millətlər, Sister White-ın Şənbə, Allahın qanunu, üçüncü mələyin xəbəri və axır günlərin xəbərini bütün dünyaya daşıyan missionerlər kimi müəyyən etdiyi bayraqa oyanırlar. Kornelius dəniz kənarındakı Qeysəriyyədə mələk doqquzuncu saatda gəldiyi zaman bu bayraqa oyadıldı. Beləliklə, Pentikostal Bazar qanunu zamanı xəbər dünyaya — dənizə — gedir.

Bayraqın qaldırılması həmçinin Rəbbin evinin dağların üzərində ucaldılması kimi də təsvir olunur, və Peter, doqquzuncu saatın Bazar qanunundan bir az əvvəl, altıncı saatda, Yafanın gözəl, parlaq

şəhərinin damında dua edirdi. Yüz qırx dörd min nəfər möhürləndikdə, dünyadakı böhranın şəraiti hələ Babilədə olan Allahın digər övladlarını nur axtarmağa sövq edəcək. Onlar Yafada evin damında olan Peteri tapmağa yönəldilirlər.

Peter Matta on altıncı fəsildə Qeysəriyyə Filipidə də idi. Hermon dağının ətəyində yerləşən Qeysəriyyə Filipi dəniz kənarındakı Qeysəriyyə ilə eyni adı daşıyırdı, lakin aralarında aydın bir təzad var idi; çünki şəhərlərdən biri quru üzərində, digəri isə dəniz kənarında idi. Məsihin üçüncü saatda çarmıxa çəkilməsi və doqquzuncu saatda ölümü həyatla ölüm arasında aydın bir təzadı göstərir. Peterin Pentikost gününün üçüncü və doqquzuncu saatında olması yuxarı otaqdan məbədə qədər uzanan aydın bir təzadı göstərir. Qurudakı Qeysəriyyə və ya dəniz kənarındakı Qeysəriyyə üçüncü və doqquzuncu saatın zəruri peyğəmbərlik təzadını təmsil edir, lakin Peterin Qeysəriyyə Filipidə olduğu vaxt üçüncü saata dair birbaşa istinad yoxdur. İki və ya üç şahidin ifadəsi ilə bir məsələ təsdiq olunur və çarmıxın üçüncü və doqquzuncu saatında, həmçinin Pentikost günündə hər iki təsvir tək bir şəxs vasitəsilə təqdim olunur; istər diri Məsih, istər qəbirdə olan Məsih, yaxud Peter yuxarı otaqda və ya məbəddə olsun.

İki Qeysəriyyədə üçüncü və doqquzuncu saatın üçüncü şahidliyi hər iki halda əsas surət kimi Peteri müəyyən edir; necə ki, Pentikost mövsümünün əvvəlində Məsih, həmin mövsümün sonunda isə Peter əsas surət idi. Üçüncü saatın alfa surəti doqquzuncu saatın omeqa surəti ilə eynidir və bununla Qeysəriyyə Filipinin iki Qeysəriyyənin alfası olduğuna dair bir şahidlik verilir. İkinci şahidlik budur ki, hər iki şəhərin adı eynidir; beləliklə, əsas surətin adı ilə şəhərin adı eynidir. Üçüncü şahidlik quru ilə dəniz arasındakı təzaddır. Peter Qeysəriyyə Filipidə olanda üçüncü saat idi. Məhz burada xəbər daha da ciddi olur.

Eyni adlı iki şəhəri uyğunlaşdırmaq doğrudur və biz də bunu edirik, lakin biz həmçinin xaç üzərində Məsihin və Pentikostda Peterin şəhadətinə əsaslanaraq üçüncü və doqquzuncu saatı da tətbiqə daxil edirik. Üç xətti bir araya gətirməklə — Məsihin üçüncü və doqquzuncu saatını, Pentikostda Peterin üçüncü və doqquzuncu saatını — biz üçüncü saatı Qeysəriyyə Filipidə müəyyən edirik. Məhz həmin eyni peyğəmbərlik məntiqi Korneliyə doqquzuncu saatda, Peterə altıncı saatda və sonra Peterə Qeysəriyyə Filipidə üçüncü saatda tətbiq olunmalıdır.

Peter hər üç yol nişanında da mövcuddur; Kornelius isə Peterlə birlikdə altıncı və doqquzuncu saatdadır, lakin üçüncü saatda Kesariya Filipidə deyil. Xətt bir-birinə bağlanır, çünki hər bir mərhələ müvafiq olaraq üçüncü, altıncı və doqquzuncu saatdır: Kesariya Filipidən Yaffaya, oradan da Dənizkənarı Kesariyaya qədər. Hər iki Kesariyanın mədəni kökləri həm Yunanıstana, həm də Romaya bağlı idi, lakin Kesariya Filipinin fərqləndirici cəhəti uzaq, mistik büt-pərəstliyin təcəssümü olması idi, dənizkənarı Kesariya isə Roma idarəçiliyi ilə yunan mədəniyyətini birləşdirən ticarət və inzibati mərkəz idi. Kesariya Filipi kilsə sənətkarlığının, Dənizkənarı Kesariya isə dövlət sənətkarlığının simvolu idi.

Qeysəriyyədən Qeysəriyyəyə uzanan xəttə Yaffa üç mərhələnin orta pilləsidir. Bu üç mərhələ üçüncü, altıncı və doqquzuncu saatlarla təmsil olunur. Dənizkənarı Qeysəriyyə doqquzuncu saatda Müjdə millətlərə yönəldiyi Bazar qanunudur. Bundan üç saat əvvəl, altıncı saatda Peter parlaq və işıqlı şəhər olan Yaffadadır. Ondan da üç saat əvvəl Peter üçüncü saatda Sur bayramındadır.

Qeysəriyyədən Qeysəriyyəyə qədər olan dövr Gecəyarısı Fəryadı dövrüdür. Peter başlanğıcdan sona qədər Gecəyarısı Fəryadını elan edənləri təmsil edir, çünki İsa həmişə başlanğıcı sonluqla uyğunlaşdırır. Gecəyarısı Fəryadı Sur bayramı nişangahında eşşəyin açılması ilə başlayır; burada Peter Yoel'in xəbərini elan edir.

Peter şeypur bayramının üçpilləli nişan nöqtəsindədir: göyə qalxma və onun ardınca hökm. Matta on altıda həmin nişan nöqtəsində Məsihin kim olduğu məsələsi qaldırılır. Peterin adı dəyişdirilir və Məsih tərəfindən bildirilir ki, Öz kilsəsini bu Qaya üzərində quracaqdır. Məbədin üzərində tikildiyi Qaya təməldir və Peterin Qeysəriyyə Filipidə olması təməl mesaj olan birinci mələyin xəbəridir. Peter növbəti pilləyə, Yaffaya çatanda, üz-üzə verilən qırx günlük təlimin sonunda Məsih necə göyə qalxdısa, o da eləcə göyə qalxır. Göyə qalxma həmçinin xilasedici tarixin başlıca bayrağı olan çarmıxa paraleldir; və çarmıx iki hissəyə bölünür: iki oğru ilə, pərdənin Ən Müqəddəs Yərə doğru cırılması ilə, qaranlıqla və saatlarla.

Altıncı saatdan doqquzuncu saata qədər bütün ölkənin üzərinə qaranlıq çökdü. Və təxminən doqquzuncu saatda İsa uca səslə fəryad edərək dedi: Eli, Eli, lama sabachthani? yəni: Allahım, Allahım, nə üçün Məni tərk etdin? Matta 27:45, 46.

Yaffada, altıncı saatda Peter peyğəmbərlik baxımından bir ayrılıq nöqtəsindədir: itmişlərlə xilas olanların, işıqla qaranlığın, həmçinin Gecəyarısı Fəryadının başlanğıcı ilə sonu arasındakı bir nöqtədə. Bu qırılma, yüz qırx dörd minlik Laodikiya hərəkətinin yüz qırx dörd minlik Filadelfiya hərəkətinə keçidini vurğulayır. Bu, Laodikiya Yeddinci Gün Adventist kilsəsinin tam rədd edilməsini göstərir. Kəffarə Günü ilə təmsil olunan hökmün o bağlanmış qapısı Pentikostal bazar qanunundan beş gün əvvəl gəlir. Bu hökmdən əvvəl yüksəliş, ondan da əvvəl şeypur xəbəri gəlir. Bu üç mərhələ Allahın möhürünün vurulduğu yol nişanını təmsil edir və Gecəyarısı Fəryadının xəbəri qalib kilsə tərəfindən Kornili ilə təmsil olunanlara bəyan edilir.

Peter Əllinci Gün bayramında xəbəri bəyan edir və Əllinci Gün bayramı Gecəyarısı Fəryadı xəbərinin sonunu qeyd edir. Buna görə də, peyğəmbərlik zərurətinə əsasən, Peter Gecəyarısı Fəryadı dövrünün başlanğıcında da xəbəri bəyan edir. Başlanğıc həmişə sonu təsvir edir. Peterin Gecəyarısı Fəryadı xəbəri İslamın eşşəyi açılıb sərbəst buraxıldığı və Bazar qanununda yenidən etdiyi kimi, Amerika Birləşmiş Ştatlarına hücum etdikdə qüvvətləndirilir. Peterin Əllinci Gün bayramının üçüncü və doqquzuncu saatında xəbəri bəyan etməsi Gecəyarısı Fəryadının başlanğıcını və sonunu müəyyən edir.

Nəzərdən keçirdiyimiz ardıcılıqda, Məsihin göyə yüksəlişi ilə başa çatan qırx gün, həmçinin yuxarı otaqdakı on günün də başlanğıcını təşkil edir. Həmin on günün beşinci günündə Kəffarə günü İsrailin günahlarının silinib götürüldüyünü və kilsənin özünü hazırladığını müəyyən edir. Pentikost günü Peter üçüncü saatda yuxarı otaqda idi. Bazar qanununun doqquzuncu saatında xəbər gecə yarısından uca fəryada dəyişir.

Peter tərəfindən Gecəyarısı Fəryadı ismarıcının elan edilməsi onun üçüncü saatda olduğu zaman baş verir. Bu ismarıq şeypurlar bayramı ilə, eşşəyin açılıb buraxıldığı vaxtla və Qeysəriyyə-Filippi ilə nişanlanır; Qeysəriyyə-Filippi həm də Paniyumdur. Paniyum Daniel on birinci fəslin on üçüncü ayəsindən on beşinci ayəsinə qədər olan ayələrdə təmsil olunur. Peter yalnız Gecəyarısı Fəryadının

elanının başlanğıcında eşşək açılıb buraxıldığı zaman Amerika Birləşmiş Ştatlarına edilən islami bir zərbəni müəyyənləşdirmir, eyni zamanda Peter bazar qanununa aparən Paniyum döyüşündə dədir. Paniyum döyüşü Amerika Birləşmiş Ştatlarına edilən islami zərbəyə paralel bir hadisədir.

Bu mövzulara növbəti məqalədə davam edəcəyik.